

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
“ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ”

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання контрольної роботи
з дисципліни «Інституційні основи прийняття рішень з попередження
та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій»
для студентів заочної форми навчання
за освітньою програмою 263.01 «Охорона праці»

Харків НТУ «ХПІ»
2021

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
“ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ”

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання контрольної роботи
з дисципліни «Інституційні основи прийняття рішень з попередження
та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій»
для студентів заочної форми навчання
за освітньою програмою 263.01 «Охорона праці»

Затверджено
редакційно-видавничою
радою університету,
протокол № 2 від 24.05.2021 р.

Харків НТУ «ХПІ»

2021

Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Інституційні основи прийняття рішень з попередження та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій» для студентів заочної форми навчання за освітньою програмою 263.01 «Охорона праці» / Уклад. Є.О. Семенов. – Харків: НТУ «ХП», 2021. – 16 с.

Укладач : Є.О. Семенов

Рецензент В.Ф. Райко

Кафедра «Безпека праці та навколишнього середовища»

ВСТУП

Контрольна робота – це форма організації індивідуального вивчення студентами навчального матеріалу в поза аудиторний час.

Мета роботи – сприяти формуванню самостійності як особистісної риси та важливої професійної якості молодого людини, суть якої полягає в уміннях систематизувати, планувати, контролювати й регулювати свою діяльність без допомоги й контролю викладача.

Завданнями контрольної роботи можуть бути засвоєння певних знань, умінь, навичок в ході вивчення тем і питань, які викладались або не викладались на лекційних та практичних заняттях, виконання індивідуального (розрахункового) завдання.

Індивідуальні завдання потрібно виконувати з метою розкриття своєї особистості та для професійного розвитку за даним курсом.

Основним джерелом теоретичної інформації для студента є конспект лекцій. Це означає, що повнота й адекватність сприйняття цієї інформації студентами залежать від рівня організації лекційних занять та їхнього інформаційно-методичного забезпечення. Вирішальну роль при цьому також відіграє вміння студента працювати на лекції та вести конспект.

Перед лектором стоїть задача сформуванню у студентів мотиваційні установки для вивчення дисципліни, розкрити питання важливості та професійної необхідності отримання знань та умінь, що надаються.

Мета, компетентності і результати вивчення дисципліни
«Інституційні основи прийняття рішень з попередження
та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій»

Навчальна дисципліна «Інституційні основи прийняття рішень з попередження та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій» займає провідне місце у підготовці фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр», освітньої програми «Охорона праці» оскільки є дисципліною, що формує навички вирішувати складні завдання інноваційного характеру та приймати продуктивні рішення щодо планування та управління заходами цивільного захисту (ЦЗ), з урахуванням особливостей майбутньої професійної діяльності.

Курс «Інституційні основи прийняття рішень з попередження та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій» базується на знаннях, які одержанні студентами при вивченні соціально-економічних, загальнонаукових та професійно-орієнтованих дисциплінах.

Дисципліна тісно пов'язана з вивченням питань таких дисциплін, як «Основи професійної безпеки та здоров'я людини», «Техногенна та екологічна безпека в умовах виробничо-господарської діяльності», «Безпека праці та професійні діяльності».

На результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спираються такі дисципліни як «Організаційно-технічне забезпечення аудиту з професійної безпеки робочих місць галузі», «Експертиза та обстеження у сфері промислового будівництва та цивільного захисту», «Регіональна техногенна та промислова безпека в умовах сталого розвитку».

Мета вивчення дисципліни – формування у майбутніх фахівців здатності творчо мислити, навичок вирішувати складні завдання інноваційного характеру та приймати продуктивні рішення щодо планування та управління заходами цивільного захисту (ЦЗ), з урахуванням особливостей майбутньої професійної діяльності на першій посаді.

В процесі освоєння даної дисципліни студент формує і демонструє

наступні загальні (ЗК) та фахові компетенції (ПК):

- здатність до системного творчого мислення, наполегливість у досягненні мети професійної та науково-дослідницької діяльності;
- спроможність управляти роботою та стратегічним розвитком колективу в процесі здійснення професійної діяльності, а також діяльністю підприємства, організації в режимі надзвичайної ситуації;
- знання на рівні новітніх досягнень, необхідні для дослідницької та/або інноваційної діяльності у сфері цивільного захисту або охорони праці;
- здатність до використання принципів, методів та організаційних процедур дослідницької та/або інноваційної діяльності.

В результаті вивчення курсу студент повинен:

- знати основні концепції цивільного захисту, охорони праці, сталого розвитку і методології наукового пізнання;
- вміння самостійно планувати виконання дослідницького та/або інноваційного завдання та формулювати висновки за його результатами, розробляти та представляти наукові статті, тези доповідей, реферати, звіти;
- демонструвати здатність до організації колективної діяльності та реалізації комплексних проектів, спрямованих на регулювання техногенної та природної безпеки, збереження здоров'я та працездатності людини в трудовому процесі, з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень;
- розробляти системи управління цивільним захистом, охороною праці, техногенною безпекою підприємств, установ, організацій.

Структура навчальної дисципліни «Інституційні основи прийняття рішень з попередження та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій» надана в таблиці.

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Види навчальних занять (Л;ЛЗ;ПЗ;СР)	Кількість годин	Номери семестру. Назви змістовних модулів. Найменування тем та питань кожного заняття. Завдання на самостійну роботу.	Рекомендована література (базова, допоміжна)
1	2	3	4	5
1	Л1 СР	0,3 1,7	Тема 1. Організація заходів з попередження та ліквідації наслідків НС в Україні в умовах реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади. 1. Завдання, структура та принципи здійснення системи ЦЗ в Україні. 2. Завдання територіальної громади щодо побудови системи ЦЗ. 3. Система захисту населення та суб'єктів господарювання. 4. Державний нагляд у сфері ЦЗ.	1-5, 33, 37 Д 1-2
2	СР	2	Державне регулювання природно-техногенної безпеки. Повноваження суб'єктів забезпечення ЦЗ. Діяльність місцевих спеціалізованих служб ЦЗ.	1-3, 5- 15, 18-33
3	СР	4	Сили та засоби ЦЗ. Реалізація системи моніторингу НС, щодо попередження та ліквідації наслідків НС. 1. Склад, завдання та особливості застосування сил цивільного захисту, що залучаються для попередження, локалізації та ліквідації надзвичайних ситуацій. 2. Порядок створення, організації роботи та ефективного функціонування пунктів управління при ліквідації НС. 3. Організація процесу моніторингу надзвичайних ситуацій різної природи походження. 4. Прогнозування розвитку подій під час загрози, виникнення, локалізації та ліквідації НС.	2, 5, 24, 37, 46, 47 Д 4
4	Л2 СР	0,8 3,2	Тема 2. Попередження надзвичайних ситуацій ТПХ. 1. Застосування ризик-орієнтованого підходу до прогнозування та попередження НС ТПХ. 2. Методи моніторингу надзвичайних ситуацій у різних режимах функціонування системи ЦЗ. 3. Системи моніторингу небезпек. 4. Організація та умови функціонування системи моніторингу. 5. Забезпечення процесу функціонування системи моніторингу в умовах НС.	37, 46, 47 Д 4
5	СР	2	Оповіщення та інформування суб'єктів забезпечення ЦЗ. Евакуаційні заходи та організація укриття населення у захисних спорудах. Утворення та організація діяльності підрозділів місцевої пожежної охорони.	2, 9, 10, 21, 25, 26, 33, 35, 37
6	ПЗ1	4	Практичне заняття №1. Розрахунок стійкості об'єкту в умовах попередження та ліквідації наслідків НС. 1. Забезпечення безперервності управління виробництвом та ЦЗ об'єкту.	33, 37 Д 10

			<p>2. Характеристика ступеню руйнувань споруд та обладнання.</p> <p>3. Методика розрахунку стійкості об'єкту.</p> <p>4. Оцінка вразливості об'єкта господарювання.</p> <p>5. Підготовка та забезпечення комплексу заходів, щодо виконання відновлювальних заходів.</p>	
7	ЛЗ	0,8	<p>Тема 3. Методи підготовки та прийняття рішень в умовах попередження та ліквідації наслідків НС.</p> <p>1. Метод головного критерію прийняття рішень у НС.</p> <p>2. Метод розрахунку узагальненого критерію в умовах загрози або впливу НС.</p>	33, 37, 41, 42, 48, 49 Д 1, 5-8
	СР	3,2	<p>3. Метод нечітких множин.</p> <p>4. Метод експертних оцінок прийняття рішень</p> <p>5. Оптимізація рішень в умовах невизначеності.</p>	
8	СР	2	<p>Комплекс заходів захисту у сфері ЦЗ.</p> <p>Діяльність структурного підрозділу (посадової особи) з питань ЦЗ</p>	6, 8, 18, 21, 33-37
9	СР	4	<p>Організація ЦЗ на об'єкті господарювання.</p> <p>1. Повноваження суб'єктів господарювання, щодо попередження, локалізації та ліквідації наслідків НС.</p> <p>2. Організація процесу управління заходами з попередження та ліквідації НС на об'єктовому рівні.</p> <p>3. Документи у сфері ЦЗ, що розробляються суб'єктом господарювання.</p> <p>4. Основні заходи ЦЗ на об'єкті господарювання в умовах загрози та впливу НС.</p>	2-6, 33-37, 41, 42
10	Л4	0,8	<p>Тема 4. Метод експертних оцінок прийняття рішень при попередженні та ліквідації НС.</p> <p>1. Структуризація процедури колективного експертного оцінювання.</p>	50 Д 7, 8
	СР	3,2	<p>2.</p> <p>3. Генерація експертної інформації та проведення експертизи.</p> <p>4. Підготовка та прийняття експертних рішень.</p> <p>5. Реалізація процедури оцінювання.</p>	
11	СР	2	<p>Запобігання НС. Планування, організація та забезпечення техногенної та пожежної безпеки на об'єкті господарювання. Організація навчання діям у НС.</p>	3, 7, 12, 19-22, 28, 30-32
12	СР	4	<p>Застосування методу експертних оцінок для прийняття рішень з попередження та ліквідації наслідків НС техногенного та природного походження.</p> <p>1. Аналіз ситуації та прийняття рішення на проведення експертизи.</p> <p>2. Формування експертної групи.</p> <p>3. Генерація експертної інформації.</p> <p>4. Аналіз експертної інформації.</p> <p>5. Підготовка, узгодження та прийняття рішень.</p> <p>6. Реалізація рішення експертного оцінювання.</p>	50 Д 7, 8
13	Л5	0,8	<p>Тема 5. Методи та моделі прийняття рішень в умовах невизначеності, щодо ліквідації НС.</p> <p>1. Моделі ідентифікації наслідків НС ТПХ, підготовки</p>	33, 45, 49,

	СР	3,2	<p>планів локалізації та ліквідації НС.</p> <p>2. Моделі обирання ефективного плану дій, сил та засобів, що залучаються до ліквідації наслідків НС.</p> <p>3. Моделі планування першочергових заходів та комплексу робіт з ліквідації НС.</p> <p>4. Основні методи прийняття рішень в умовах загрози, локалізації та ліквідації НС ТПХ.</p>	Д 5-9
14	СР	2	Визначення зони збитків, потенційної небезпеки та ризику.	14,37, 38, 51
15	СР	4	<p>Реалізація управлінських рішень з попередження, локалізації та ліквідації НС.</p> <p>1. Завдання та склад об'єктової комісії з НС.</p> <p>2. Процедура створення об'єктової комісії з НС.</p> <p>3. Положення про об'єктову комісію з НС.</p> <p>4. Функціональні обов'язки складу комісії з НС об'єкта господарювання.</p> <p>5. Контроль результатів діяльності та корегування плану дій об'єктової комісії з НС.</p>	2, 5, 6, 9, 18-21, 33-35, 41, 42, 51
16	Л6	0,8	<p>Тема 6. Управління заходами з ліквідації НС.</p> <p>1. Зміст методики оцінка стану об'єкта господарювання у НС.</p>	33, 34, 39, 42
	СР	3,2	<p>2. Оцінка радіаційної обстановки на об'єкті господарювання.</p> <p>3. Оцінка хімічної обстановки на території об'єкту.</p> <p>4. Оцінка інженерного стану об'єкту господарювання.</p> <p>5. Оцінка пожежної обстановки на об'єкті господарювання.</p>	
17	СР	2	Організація системи ЦЗ на підприємстві, яке не має категорії цивільного захисту з чисельністю працівників 50 і менше осіб.	33-37
18	ПЗ2	2	<p>Практичне заняття №2. Реалізація управлінських рішень з попередження, локалізації та ліквідації НС.</p> <p>1. Завдання та склад евакуаційної комісії об'єкту.</p> <p>2. Положення про евакуаційну комісію об'єкта господарювання, функціональні обов'язки членів евакуаційної комісії.</p> <p>3. Розробка Інструкції про порядок дій (евакуацію) персоналу підприємства у разі загрози виникнення або виникненню НС техногенного, природного та соціально-політичного характеру</p>	2, 5, 6, 9, 18-21, 33-35, 41, 42, 51
	СР	2	<p>4. Склад та порядок створення формувань ЦЗ об'єкту відповідно до особливостей його функціонування.</p> <p>5. Основний зміст Положення про формування ЦЗ об'єкту.</p> <p>6. Розробка Інструкції про порядок дій персоналу підприємства, щодо контролю за додержанням протипожежного режиму на об'єкті господарювання.</p>	
19	Л7	0,8	<p>Тема 7. Управління заходами з ліквідації НС.</p> <p>1. Планування заходів з локалізації та ліквідації НС.</p>	2, 5, 6, 9, 15, 18- 21, 30- 35, 41,
	СР	3,2	<p>2. Загальні положення Плану реагування на НС ТПХ об'єкта господарювання.</p> <p>3. Зміст заходів реагування системи ЦЗ об'єктового рівня.</p> <p>4. Реалізація Плану реагування об'єкту господарювання на</p>	42, 51

			НС ТПХ. 5. План локалізації і ліквідації наслідків НС. 6. План приведення захисної споруди у готовність.	
20	СР	2	Організація аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт на об'єкті господарювання в умовах НС.	2, 5, 8, 33, 37
21	СР	4	Підготовка працівників підприємств, установ та організацій до дій у НС. 1. Обов'язки керівника ЦЗ, посадових осіб ЦЗ та працівників підприємства у сфері ЦЗ. 2. Підготовка керівного складу осіб ЦЗ об'єкта господарювання. 3. Навчання особового складу формувань ЦЗ об'єкта господарювання. 4. Підготовка працівників об'єкту господарювання до дій у НС.	6-9, 19- 20, 24, 28, 33- 37 Д 11
22	Л8 СР	0,8 3,2	Тема 8. Забезпечення стійкої роботи підприємств, установ та організацій в умовах попередження та ліквідації наслідків НС. 1. Основні напрямки підвищення стійкості функціонування об'єктів господарської діяльності у НС. 2. Заходи, спрямовані на попередження, зниження ризику та зменшення збитків від НС. 3. Забезпечення стійкості роботи об'єктів економіки в умовах попередження та ліквідації наслідків НС. 4. Організація безперервності управління виробництвом та ЦЗ об'єкту.	16, 30- 37, 41, 42 Д 2, 3, 10
23	СР	2	Перспективи розвитку цивільного захисту об'єднаної територіальної громади.	1-3, 33- 37
24	СР	4	Порядок організації та проведення спеціальних об'єктових навчань та тренувань з питань ЦЗ. 1. Види об'єктових навчань та тренувань з питань ЦЗ. 2. Організація та забезпечення підготовки та проведення об'єктових навчань та тренувань. 3. Проведення об'єктових навчань та тренувань з питань ЦЗ. 4. Аналіз результатів проведення об'єктових навчань та тренувань. 5. Планування заходів об'єктових навчань та тренувань на об'єкті господарювання.	2, 6-9, 19-21, 36, 42
25	Л9 СР	0,3 1,7	Тема 9. Управління в умовах НС. 1. Системи управління в НС. 2. Особливості реалізації управлінських рішень у сфері ЦЗ на об'єкті господарювання в умовах загрози та впливу НС. 3. Принципи превентивного та оперативного планування заходів локалізації масштабів НС. 4. Контроль, регулювання та координація дій в процесі управлінській діяльності в умовах НС.	1, 2, 5, 6, 33, 34, 37, 41, 42 Д 1, 7, 8

3. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва видів самостійної роботи	Кількість годин
1	Опрацювання лекційного матеріалу	10
2	Підготовка до практичних (лабораторних, семінарських) занять	4
3	Самостійне вивчення тем та питань, які не викладаються на лекційних заняттях	74
4	Виконання індивідуального завдання (Р)	20
5	Інші види самостійної роботи	–
	Разом	108

4. СТРУКТУРА КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Структурні елементи контрольної роботи:

- 1) *Титульний аркуш*
- 2) *Зміст*
- 3) *Основна частина:*
теоретичне питання №1
теоретичне питання №2
розрахункова робота (задача).
- 4) *Висновки.*
- 5) *Список літератури.*

5. ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ ЩОДО НАПИСАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольна робота виконується 14-м кеглем Times New Roman через 1,5 інтервали (формат А4) за варіантами. Номер варіанту збігається з порядковим номером студента за списком в академічному журналі групи. Тексти контрольних завдань і умови завдання переписуються повністю. В кінці завдання вказується використана література.

Приклад оформлення *титульного аркуша* наведено в додатку А, де необхідно обов'язково вказати тему теоретичної частини та номер варіанта розрахункової частини, групу, прізвище та ініціали студента, який виконує цю контрольну роботу, прізвище та ініціали викладача, який буде її перевіряти.

Зміст включає в себе всі назви структурних елементів контрольної роботи та відповідні їм номери сторінок. Приклад змісту наведено в додатку Б.

Обсяг матеріалу *теоретичних питань* – 10-12 сторінок.

Розрахункова робота включає постановку завдання (умова задачі), методику його розв'язання та висновки/рекомендації (див. розділ 7).

При написанні контрольної роботи по тексту вказуються посилання на

джерела інформації в квадратних дужках.

Загальний обсяг контрольної роботи не повинен перевищувати 20 сторінок.

6. КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ З КУРСУ «ПРАВОВІ ОСНОВИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ»

Варіант 1

1. Завдання територіальної громади щодо побудови системи ЦЗ. Система захисту населення та суб'єктів господарювання.
2. Повноваження суб'єктів забезпечення ЦЗ.
3. Задача 1, варіант 1.

Варіант 2

1. Порядок створення, організації роботи та ефективного функціонування пунктів управління при ліквідації НС.
3. Організація процесу моніторингу надзвичайних ситуацій різної природи походження.
3. Задача 1, варіант 2.

Варіант 3

1. Системи моніторингу небезпек.
2. Організація та умови функціонування системи моніторингу.
3. Задача 1, варіант 3.

Варіант 4

1. Метод експертних оцінок прийняття рішень
2. Оптимізація рішень в умовах невизначеності.
3. Задача 1, варіант 4.

Варіант 5

1. Організація процесу управління заходами з попередження та ліквідації НС на об'єктовому рівні.
2. Документи у сфері ЦЗ, що розробляються суб'єктом господарювання.
3. Задача 1, варіант 5.

Варіант 6

1. Аналіз ситуації та прийняття рішення на проведення експертизи. Формування експертної групи.
2. Генерація експертної інформації. Аналіз експертної інформації.
3. Задача 1, варіант 6.

Варіант 7

1. Планування, організація та забезпечення техногенної та пожежної безпеки на об'єкті господарювання.
2. Організація навчання діям у НС.
3. Задача 1, варіант 7.

Варіант 8

1. Процедура створення об'єктової комісії з НС. Завдання та склад об'єктової комісії з НС.
2. Положення про об'єктову комісію з НС. Функціональні обов'язки складу комісії з НС об'єкта господарювання.
3. Задача 1, варіант 8.

Варіант 9

1. Зміст заходів реагування системи ЦЗ об'єктового рівня.
2. Реалізація плану реагування об'єкту господарювання на НС техногенного та природного характеру.

3. Задача 1, варіант 9.

Варіант 10

1. Види об'єктових навчань та тренувань з питань ЦЗ.

2. Організація та забезпечення підготовки та проведення об'єктових навчань та тренувань. Проведення об'єктових навчань та тренувань з питань ЦЗ.

3. Задача 1, варіант 10.

7. РОЗРАХУНКОВЕ ЗАВДАННЯ

Задача 1. Розробити інструкції про порядок дій (евакуацію) персоналу підприємства у разі загрози виникнення або виникненню НС при аварії з викидом хімічно-небезпечних речовин (ХНР). Запропонувати заходи по зменшенню ризику ураження небезпечною хімічною речовиною.

Вихідні дані. Оцінити хімічну обстановку на території об'єкта, що утворилася від руйнування ємності, яка містить $Q_0 = ___ \text{ т}$ ХНР на залізничній станції “Сортувальна” на відстані $X = ___ \text{ км}$. Метеоумови: швидкість вітру $V = ___ \text{ м/с}$, температура повітря $___ \text{ }^\circ\text{С}$. Середня вертикальна стійкість повітря “ $___$ ”. Люди протигазами не забезпечені, час після аварії – 2 години. Вихідні дані наведені в таблиці нижче.

Показник	Варіанти									
	1	2	3	4	5	6	7	8	8	10
Маса ХНР Q_0 , т	30	40	40	50	50	60	60	80	80	100
Швидкість вітру, V , м/с	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3
Температура повітря, $^\circ\text{С}$	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Відстань, X , км	5	5	5	6	6	6	5	5	5	6
Середня вертикальна стійкість повітря	“Ін”	“Із”	“Ін”	“Із”	“Ін”	“Із”	“Ін”	“Із”	“Ін”	“Із”
Хімічно небезпечна речовина	Хлор		Аміак		Хлор		Аміак		Хлор	

“Ін” – Інверсія; “Із” – Ізотермія.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова література

№ з/п	Назва підручників, навчальних посібників, методичних вказівок, каталог інформаційного і матеріального забезпечення
1	2
1.	Конституція України. – К., 1996.
2.	Кодекс цивільного захисту України. ВР України 02.10.2012 р., № 5403 - VI. (із змінами і доповненнями)
3.	Закон України "Про об'єкти підвищеної небезпеки". ВРУ, №2245-III від 18.01.01 р.
4.	Постанова КМУ від 24.03.04 №368 "Про затвердження Порядку класифікації НС за їх рівнями."
5.	Постанова КМУ від 09.01.14 №11 «Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту.»
6.	Постанова КМУ від 26.06.13 №443 «Про затвердження Порядку підготовки до дій за призначенням органів управління та сил ЦЗ»
7.	Постанова КМУ від 26.06.13 №444 «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у НС»
8.	Постанова КМУ від 09.10.13 №787 «Про затвердження Порядку утворення, завдання та функції формувань ЦЗ»
9.	Постанова КМУ від 23.10.13 №819 «Про затвердження Порядку проведення навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань ЦЗ»
10.	Постанова КМУ від 30.10.13 №841 "Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення НС ТПХ."
11.	Постанова КМУ від 15.02.99 №192 "Положення про організацію оповіщення і зв'язку у НС."
12.	Постанова КМУ від 11.07.02 №956 "Про ідентифікацію та декларування безпеки об'єктів підвищеної небезпеки."
13.	Класифікатор НС ДК 019:2010. – К.: Держспоживстандарт України, 2010. -19 с.
14.	Постанова КМУ від 24.06.03 №175 "Про затвердження Методики оцінки збитків від наслідків НС ТПХ."
15.	Постанова КМУ від 25.03.09 №253 "Про затвердження Порядку використання захисних споруд ЦЗ (ЦО) для господарських, культурних та побутових потреб."
16.	ДСТУ Б А.2.2-7:2010. Проектування. Розділ інженерно-технічних заходів ЦЗ (ЦО) у складі проектної документації об'єктів. –К.:Мінрегіонбуд України, 2010.
17.	ДСТУ 3891-99. Безпека у НС.- К.:Держстандарт, 1999.
18.	Наказ ДСНС України з НС №335 від 12.07.16 р. «Про затвердження Примірною переліку документів з питань ЦЗ, що розробляються центральними і місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, суб'єктами господарювання.»
19.	Наказ ДСНС України з НС №310 від 06.06.14 р. «Про затвердження Програми загальної підготовки працівників підприємств, установ та організацій до дій у НС»
20.	Наказ ДСНС України з НС №458 від 08.08.14 р. «Про внесення змін до Програми загальної підготовки працівників підприємств, установ та організацій до дій у НС»
21.	Наказ ДСНС України з НС №16-6361/161 від 26.04.17 р. «Про проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань ЦЗ»
22.	Наказ МВС України №98 від 23.02.06 р. «Про затвердження Методики ідентифікації потенційно небезпечних об'єктів.»
23.	Наказ МВС України №1400 від 12.12.12 р. «Про затвердження Класифікаційних ознак НС.»

24.	Наказ МВС України №113 від 31.01.15 р. «Про затвердження Примірною положення про формування ЦЗ»
25.	Наказ МВС України №579 від 10.07.17 р. «Про затвердження Методики планування заходів з евакуації»
26.	НПАОП 0.00-4.01-08 Положення про порядок забезпечення працівників спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту. Від 24.03.2008 наказ № 53 Держгірпромнагляд Зміни: 16.11.2009 Наказ № 194 Держгірпромнагляд Зареєстровано: 07.12.2009 № 1173/17189 Мінюст України
27.	НПАОП 0.00-4.09-07 Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства. Від 21.03.2007 Наказ № 55 Держгірпромнагляд Зміни: від 25.09.2007 Наказ № 216 Держгірпромнагляд Зареєстровано від 07.11.2007 № 1252/14519 Мін'юст України
28.	НПАОП 0.00-4.12-05 Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці. Від 26.01.2005 Наказ № 15 Держнаглядохорон праці України. Зміни від 16.11.2007 Наказ № 273 Держгірпромнагляд, від 30.01.2017 Наказ № 140 Мінсоцполітики Зареєстровано: від 30.01.2017 Наказ № 140 20.02.2017 № 234/30102 Мін'юст України
29.	НАПБ Б.03.002-07 Нормативний акт пожежної безпеки. Норми визначення категорій приміщень, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою. – Затверд. наказом МНС від 03.12.2007, № 833.
30.	ДБН В.1.1-7-2002 Державні будівельні норми . Захист від пожежі. Пожежна безпека об'єктів будівництва. – К. , 2003.
31.	ДБН В.2.5-28-2006 Державні будівельні норми. Інженерне обладнання будинків і споруд. Природне і штучне освітлення. – К. : Мінбуд України, 2006. – 80 с. (зміни 1, 2)
32.	ДБН В.2.5-67: 2013 Державні будівельні норми. Інженерне обладнання будинків і споруд. Опалення, вентиляція та кондиціонування. – К.: Мінрегіон України, 2013.
33.	Організація цивільного захисту під час реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні/ О.Я.Лещенко та ін. – К.: ДСНСУ, Інститут державного управління у сфері цивільного захисту, 2017. – 125 с.
34.	Порадник керівнику підприємства, яке не має категорії ЦЗ з чисельністю працівників 50 і менше осіб, щодо відпрацювання документації з питань ЦЗ та проведення об'єктового тренування. - Суми: ДСНСУ, Навчально-методичний центр ЦЗ та БЖД в Сумській обл., 2018. – 62 с.
35.	Методичний супровід суб'єктів господарювання, що проводять навчання населення діям у надзвичайних, аварійних ситуаціях та в умовах терористичного акту/ Матеріали семінару-практикуму. – Львів: ДСНСУ, 2016. – 179 с.
36.	Методична розробка з організації проведення спеціального об'єктового навчання з питань ЦЗ на об'єктах та системах життєзабезпечення ЖКГ на прикладі КП «Міськводоканал» Сумської міської ради/ Уклад. Давиборщ С.Л., Кудінов В.С., Мухойд М.М. – Суми: ДСНСУ, Навчально-методичний центр ЦЗ та БЖД Сумської обл., 2018. – 86 с.
37.	Цивільний захист [підручник] / О.І. Запорожець, В.О. Михайлюк, Б.Д. Халмурадов та ін. – Київ: Центр учбової літератури, 2016. – 264 с.
38.	Методичні вказівки до виконання самостійної та практичної роботи «Визначення осередків ураження у НС» з курсу «Цивільний захист» для студентів усіх спеціальностей та форм навчання /Уклад. Бахарева Г.Ю., Толстоусова О.В., Букатенко Н.О., Гуренко І.В. –Х.: НТУ«ХП», 2015.-12 с.
39.	Методичні вказівки до виконання самостійної та практичної роботи «Методика визначення радіаційної обстановки при використанні ядерної зброї та авріях на

	АЕС» з курсу «Цивільний захист» для студентів усіх спеціальностей та форм навчання /Уклад. Бахарєва Г.Ю., Толстоусова О.В., Гуренко І.В., Букатенко Н.О. – Х.: НТУ «ХП», 2015.-16 с.
40.	Методичні вказівки до виконання практичної заняття «Застосування засобів індивідуального захисту» з курсу «Цивільний захист» для студентів усіх факультетів /Уклад. Кукленко Т.В., Гуренко І.В., Мякий В.О. –Х.: НТУ «ХП», 2007.-15 с.
41.	Методичні вказівки до виконання практичної заняття «Попередження надзвичайних (аварійних) ситуацій на підприємстві (організації, установі)» з курсу «Цивільний захист» для студентів усіх факультетів /Уклад. Корнійчук А.М. –Х.: НТУ «ХП», 2017.-29 с.
42.	Методичні вказівки до виконання практичної заняття «Підготовка та відпрацювання дій з питань ЦЗ на об'єктах СГ у випадку НС» з курсу «Цивільний захист» для студентів усіх факультетів /Уклад. Корнійчук А.М. –Х.: НТУ «ХП», 2017.-16 с.
43.	Методичні вказівки до виконання практичної заняття «Організація і планування евакозаходів у випадку НС» з курсу «Цивільний захист» для студентів усіх факультетів /Уклад. Корнійчук А.М. –Х.: НТУ «ХП», 2017.-15 с.
44.	Практикум із курсу «Цивільна оборона» /М.А.Кулакова, В.О.Ляпун, Н.П.Мандрика та ін. за ред. проф. В.В.Березуцького. –Х.: Факт, 2007.-120 с.
45.	Saaty T.L. Decision making with Dependence and Feedback. The Analytic Network Process / T.L. Saaty. Pittsburgh: PWS Publications, 2000. – 370 p.
46.	Абрамов Ю.О. Моніторинг надзвичайних ситуацій. Підручник. / Ю.О. Абрамов, Є.М. Грінченко, О.Ю. Кіроцький, П.А. Коротинський, С.М. Миронець, В.О. Росоха, В.В. Тютюник, В.М. Чучковський, Р.І. Шевченко – Х.: Вид-во АЦЗУ, 2005. – 530 с.
47.	Абрамов Ю.О. Основні поняття та концепція моніторингу небезпечних факторів, як елемент єдиної системи попередження надзвичайних ситуацій / Ю.О. Абрамов, Є.М. Грінченко, В.В. Тютюник, Р.І. Шевченко // Пожежна безпека: Теорія і практика: зб. наук. пр. Акад. пожеж. безпеки ім. Героїв Чорнобиля. – №1 – Черкаси, 2008 – С. 5-8.
48.	Петров Е.Г. Методи і засоби прийняття рішень у соціально-економічних системах / Е.Г. Петров, М.В. Новожилова, І.В. Гребенник. – К.: Техніка, 2004. – 256 с.
49.	Мосов С.П. Базові принципи та структура процесу формування управлінських рішень у сфері пожежної безпеки Держави. / С.П. Мосов // Пожежна безпека: Теорія і практика: зб. науч. пр. Акад. пожеж. безпеки ім. Героїв Чорнобиля – №1 – Черкаси, 2008. – С.78-83.
50.	Інтроспективний аналіз. Методи та засоби експертного оцінювання: монографія / В.В. Крючковський, Е.Г.Петров, Н.А.Соколова, В.Е.Ходаков; під ред. Е.Г.Петрова. – Херсон: ФОП Гринь Д.С., 2011. – 168 с.
51.	План реагування при виникненні загрози і ліквідації наслідків аварій у разі небезпечних метеорологічних явищ (сильний снігопад, ожеледиця, сніжні занесення) на території В.Ялта. – ГУ МНС України в АР Крим, 2006. – с. 55.

Допоміжна література

1.	ДСТУ ISO 45001:2019 Системи управління гігієною та безпекою праці.
2.	Цивільний захист: навчальний посібник/Бахарєва Г.Ю., Твердохлебова Н.С., Любченко І.М., Гуренко І.В. та ін. –Х.: НТУ «ХП», 2015.-115 с.
3.	Цивільна оборона: навчальний посібник /Кулаков М.А. та ін. –Х.: НТУ «ХП», 2008. – 312 с.
4.	Нефедов Л.И. Модели и методы мониторинга опасных чрезвычайных природных ситуаций на магистральных автомобильных дорогах /Л.И. Нефёдов, Н.Ю. Филь, Ю.Л. Губин // Технология приборостроения. – 2009. – №2. – С. 23-28.

5.	Нефедов Л.И. Модели принятия решений по ликвидации чрезвычайных ситуаций на магистральных автомобильных дорогах / Л.И. Нефедов, В.Е. Овчаренко, Н.Ю. Филь, О.Н. Замирец, Ю.Л. Губин // Технология приборостроения. – 2008. – №2. – С. 25-27.
6.	Нефедов Л.И. Управление проектами ликвидации чрезвычайных ситуаций на магистральных автомобильных дорогах / Л.И. Нефедов, Ю.Л. Губин // Актуальные проблемы управления бизнесом, предприятиями и проектами: тез. докл. VI Междунар. научно-практ. конф., Харьков, 2008
7.	Смородинский С.С. Методы анализа и принятия управленческих решений [Учебное пособие по курсу "Методы и системы принятия решений" для студентов экономико-управленческих специальностей] / С.С. Смородинский, Н.В. Батин – Минск: БКУУ, 2000. – 101 с.
8.	Гудков П.А. Методы сравнительного анализа: учебное пособие / П.А. Гудков; под редакцией профессора А.М. Бершадского – Пенза: Изд-во Пенз. гос. ун-та, 2008. – 81 с.
9	Пономарёв О.С. Нечеткие множества в задачах автоматизированного управления и принятия решения: [уч. пособие] / О.С. Пономарёв – Х.: НТУ «ХПИ», 2005. – 232 с.
10.	Методичні вказівки до виконання СР «Стійкість об'єктів економіки до ударної хвилі» з курсу «Цивільний захист» для студентів усіх форм навчання усіх спеціальностей / Уклад. Г.Ю. Бахарева, В.О. Мякий, О.В. Толстоусова, Н.О. Букатенко. –Х.: НТУ«ХПИ», 2012.-28 с.
11.	Методичні вказівки до виконання практичної заняття «Відпрацювання прийомів першої (долікарської) допомоги при нещасному випадку з використанням тренажера» з курсу «Цивільний захист» для студентів усіх факультетів /Уклад. І.В. Гуренко, Є.О. Семенов. –Х.: НТУ «ХПИ», 2012.-16 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. <http://www.mns.gov.ua> – Офіційний сайт Міністерства надзвичайних ситуацій України.
2. <http://www.president.gov.ua> – Офіційне інтернет-представництво Президента України.
3. <http://www.rada.gov.ua> – Офіційний сайт ВР України.
4. <http://www.dnopr.kiev.ua> – Офіційний сайт Держ. комітету України з промислової безпеки, ОП праці та гірничого нагляду (Держгірпромнагляду).
5. [http:// web.kpi.kharkov.ua/](http://web.kpi.kharkov.ua/) – Сайт кафедри «ОП та НС» НТУ «ХПИ».
6. <http://www.nau.ua> – Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».

ДОДАТКИ

Додаток А

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Кафедра «Назва»

КОНТРОЛЬНА РОБОТА

**«Інституційні основи прийняття рішень з попередження
та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій»**

Варіант №___

Виконав:

Студент гр.....

ПІБ студента

Перевірив:

ПІБ викладача

Харків 2022

Додаток Б

ЗМІСТ

Теоретичне питання №1	3
Теоретичне питання №2	7
Розрахункова робота	10
Висновки	14
Список літератури	15

Навчальне видання

Методичні вказівки

до виконання контрольної роботи
з дисципліни «Інституційні основи прийняття рішень з попередження та
ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій»
для студентів заочної форми навчання
за освітньою програмою 263.01 «Охорона праці»

Укладач: СЕМЕНОВ Євгеній Олександрович

Відповідальний за випуск проф. Березуцький В. В.

Роботу до видання рекомендувала проф. Пономаренко О. І.

В авторській редакції

План 2021 р, поз. 100.

Підп. до друку 2021. Формат 60x84 1/12. Папір офсет.

Друк – різографія. Гарнітура Times New Roman. Ум. друк. арк. 1,0.

Наклад 50 прим. Зам. № . Ціна договірна.

Видавничий центр НТУ «ХП».

Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 5478 від 21.08.2017 р.

61002, Харків, вул. Кирпичова, 2

Самостійне електронне видання